

גליון 704
שנה י"ד תשפ"ו

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ק ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר ז"ל

סיפורי חז"ל

כאשר בנה דוד המלך ע"ה את היסודות לבית המקדש, פנה לחפור ולגלות את השיתין שנסתמו בעפר ואבנים מששת ימי בראשית. ומאותו מקום התחיל התהום לעלות ולשטוף את העולם. ידע דוד המלך, כי אם יקח חרס ויכתוב עליו את השם המפורש, או אז ירדו המים שוב. אולם היתה שאלה, האם מותר לעשות זאת, ולגרום לכך ששם ה' ימחק במים? שאל דוד: מי יודע האם מותר לכתוב שם ה' על החרס? היה שם אחיתופל, והוא ידע שהדין הוא שמותר, ואולם לא רצה להשיב, כי חשב בליבו, כי מוטב שהתהום ימשיך להציף את העולם וימותו אנשים, ואז ימרדו בדוד המלך, ולאחר מכן הוא יטיל את החרס למים וירדו המים, והוא יהיה המלך, ידע דוד את זממו של אחיתופל, אמר: "מי שיועד הלכה זו ואינו אומר – יחנק בגרונו!" מקללה זו פחד אחיתופל, ומיד פתח ואמר: "הלא יש מקום שאמרה תורה לכתוב שם ה' ולמחקו בתוך המים, כדי להטיל שלום בין איש לאשתו, וכאן כדי לעשות שלום לכל העולם כולו לא כל שכן" שמע זאת דוד המלך, כתב שם ה' על החרס וזרקו אל המים, ואז ירדו המים חזרה אל התהום, והמשיכו לשקוע עוד ועוד עד שהגיעו לעומק 16,000 אמות. ראה זאת דוד, וידע כי לא טוב הדבר, שיהיו המים כה שקועים בתהום, שכן הארץ תהיה יבשה מדאי ולא תוציא פירות. לכן אמר 15 מזמורי "שיר המעלות" שבתהלים (קכ – קל"ד) וכנגד כל מזמור עליו מי התהום אלף אמה, עד שהגיעו לגובה של אלף אמה מתחת לפני הקרקע, שוהו הגובה הרצוי, שבו תהיה האדמה לא מדאי לחה ולא מדאי יבשה.

(עפ"י מסכת סוכה נ"ג ומפרשים)

פרשת השבוע

המצטער פטור בן הסוכה

מסופר: אל הרה"ק רבי חיים עוזר גרורדינסקי זיע"א, בא פעם אורח לחג הסוכות. הרב קיבל אותו יפה והזמין אותו לאכול בסוכה, ורבי חיים עוזר בעצמו, היה חלש ומצונן ואכל בבית, מפני שהמצטער פטור מן הסוכה. באמצע הסעודה, נכנס ר' חיים עוזר לסוכה וישב ודיבר אתו בדידות גדולה. התפלא האורח, מדוע מקורם נכנס לביתו, ועכשיו הוא חוזר לסוכה? אמר לו הגאון, המצטער פטור ממצות סוכה, אבל לא פטור ממצות הכנסת אורחים.

ישיבה בסוכה תעודת אורחות

התייחסותו של הרה"ק רבי יהודה צדקה זיע"א למצות "בסוכות תשכו", מעניינת באופן מיוחד במינו, מרגלא בפומיה, לעתיד לבוא כשיבוא משיח צדקנו, יחלק תעודת אורחות לבני העם היהודי, ומי יהיה זכאי לקבל אותה? רק מי שקיים מצוות סוכה כהלכתה, כמו שכתוב "כל האזרח בישראל ישבו בסוכות" וכמו שפירשו פוסק זה בזהר הקדוש (פרשת אמור) שהישיבה בסוכה מוכיחה עליו שהונו משרשא וגזעא קדישא דישאל.

סוככים למטה ונפתחים למעלה

פעם בערב חג הסוכות, בא המשמש אל הרה"ק הרבי מלובלין זיע"א, ואמר לו שהסוכה כבר מוכנה להיכנס לשם, והרבי יכול לבוא לראותה. כאשר נכנס הרה"ק אל הסוכה, ראה את השלאק (הגגון) העשוי להגן מפני הגשמים. שאל

את משמשו בענין זה, וענה שצריכים לסובב ולמשוך החבל מלמטה, ואז יפתח הגג מלמעלה. אורו פני הרבי מלובלין ואמר, זה אני אוהב מאוד, אז מען דרייט פון אונטען, און עס מאכט זיך אויף פון אויבען. סוככים למטה בארץ, ושערי השמים נפתחים למעלה.

מסופר: חסידו של הרה"ק רבי מרדכי מטשערנביל זיע"א, קנה לחג הסוכות אתרוג מהודר עבור רבו, והחליט גם לקנות אתרוג עבור הרה"ק רבי ישראל מרוזין זיע"א. אך לאחר שקנה את האתרוג השני, הבחין כי הוא מהודר הרבה יותר מן הראשון, ולכן החליט שיתן אותו לרבו. כשהגיע אותו חסיד לצדיק מרוזין, מסר לו את האתרוג הפחות מהודר, אך הצדיק התבונן בו בפליאה, וחזר ושאל כמה פעמים: "האם זה האתרוג שלי?" נבהל אותו חסיד, הוציא את האתרוג המהודר יותר וסיפר לצדיק את כל מה שארע. לאחר מכן הגיע החסיד אל רבו – הרבי מטשערנביל, וללא אומר ודברים מסר לו את האתרוג הפחות מהודר. הצדיק התבונן ממושכות באתרוג ושאל בפליאה "האם מישהו נגע באתרוג שלי?" גם הפעם לא היה מנוס לחסיד, והוא סיפר לרבו את הדברים כהווייתם. הצדיק השתתק לרגע, ואחר פנה אליו ואמר "דע לך שביום ט"ו בשבט נגזר ונקבע בשמים לכל אחד איזה אתרוג יקבל לחג הסוכות. ועל כן מלכתחילה לא היה טעם בהחלפת האתרוגים.

זמני השבת

חג הסוכות

זמני כניסת השבת

ירושלים: 5:42 ת"א: 5:56

זמני יציאת השבת

ירושלים: 6:53 ת"א: 6:52 ר"ת: 7:30

הכנסת אורחים במקום אתרוג מהודר

ר' מרדכי החיט היה איש פשוט, תמיד מהעשרה הראשונים המשכימים לבית המדרש לאמירת תהלים, חבר קבוע הוא בחברת ה"עין יעקב" הנלמד בין הערביים ע"י ר' יצחק השותק, ולפעמים כשיש לו זמן חוטף הנו גם איזה משנה, ביחד עם חברת משניות הנלמד ע"י הרב בכבודו ובעצמו.

אמנם קשה לו להבין פרק משניות, אבל לעומת זה הרי התהלים שגור על פיו, וכל היום באמצע עבודתו, כמו בהליכתו ברחובותיה הצרים של העיירה, ממלמל הוא ללא הפסק מזמורה, וגם ב"עין יעקב", יש לו קצת ידיעה, אבל, בעיקר הוא מצטיין בתמימותו ובישרותו, ידעו אנשי העיירה כי אחר דבורו שוב לא ישנה, ואם קבע איזה מחיר על איזה שהוא טלאי, הרי שמוזא אין כבר לגרוע. ככה חי לו ר' מרדכי זה עשרות שנים, את דרכו הוזה, התמימי והפשטני, התווה לעצמו עוד בהיותו צעיר לימים. כבן עשר או אחד עשרה היה כאשר מתו עליו באופן פתאומי הוריו, ובעצמו נצטרך לדאוג לפרנסתו, לא היתה לו כבר אפשרות לשבת בבית המדרש וללמוד כשאר חבריו בני גילו, על כן התלמד מלאכת החייטות, כלומר, מלאכת תיקון בגדים קרועים והטלאת טלאים, ומאז – קבע לו את דרכו, להגיד כל בוקר את כל התהלים, ובערב קצת "עין יעקב" – ויעבור עליו מזה, משיעוריו אלו הוא לא ירפה.

עברה שנה ועוד שנה, את בניו השיא כבר וגם לבנותיו לקח חתנים מחוננים, כעת נשארו הוא וזוגתו בלבד, ההוצאות בבית איננה כבר כה גדולה, וגם כוחו אינו עמו כתמול שלשום, לכן מתעכב הוא עוד חצי שעה, עוד שעה בבוקר, בבית המדרש, ובערב בא כבר יותר מוקדם. עבר הקיץ, ימי הרחמים והסליחות התקרבו, וביחד אתם ימי חשבון הנפש, רעיון חדש צף לפתע במוחו של מאטיל: הנה אני זקנתי, אין איש איתי בבית זולת זוגתי, ולמה לא אקנה בשבילי אתרוג ולולב על חג הסוכות הבעל"ט? וכי מוכרח אני דוקא לצאת תמיד עם האתרוג שקונה ר' חיים ראש הקהל בשביל כל העיירה? למה לא אבחר לי בעצמי אתרוג "הדר" בשבילי, והרי גם זה יהיה לי לזכות ולמליץ יושר לאחר מאה ועשרים, ואם לא עכשיו אימתי!

בבוקר, בבואו מבית המדרש, סיפר לאשתו את רעיונו הנפלא וגם את דאגתו הגדולה שאין לו אפשרות להרויח על זה. אבל היא ניחמה אותו ויעצה לו, כי הן נכון, חלילה לו לבטל את שיעוריו שהורגל בהם מזה שנים וגם ח"ו שלא יחדל מלתת את צדקתו לר' חיים, אלא מאי – בערב, בבואו מבית המדרש, ניעור שנינו עוד שעה שתיים ונעבוד עוד קצת והכסף הזה יהיה מיוחד בשביל אתרוג, סוף סוף גם אני אינני צעירה – חשבה בעצמה – ואולי על ידי שאשתך בהרווחת הכסף לצורך האתרוג יהיה גם לי לזכות!

הדבר הוטב בעיניו ועוד באותו היום התחיל לעבוד שעה נוספת אחרי בואו משיעוריו בבית המדרש – כשאשתו עוזרת לעומתו. ליצני העיירה אמנם צחקו עליו, וטענו, אין לו לר' מרדכי זמן יותר מתאים לצבור כסף לעת זקנותו, רק דוקא לפני הימים הנוראים? אבל גם הם ידעו כי בטח כוונה טובה יש לו בהתנהגותו זו, כי כולם הכירו אותו ואת צדקותו.

מידי יום ביומו נתופסו כמה פרוטות בקופה המיוחדת שעשה לו, לשכר עבודתו ועבודת אשתו בעד עבודת השעה הנוספת ושהיה מיועד להם לקניית אתרוג, בעיניים כלות הסתכל מפעם לפעם לתוכה לראות האם כבר יש לו מספיק בשביל קניית הד' מינים, ואין לשער את גודל השמחה שהשתררה בבייתם בשעה שבישר לאשתו, כי לפי חשבונו יש כבר מספיק בשביל האתרוג! ואף אז לא הלך שוב לישון באותה השעה כהרגלו מאז ומתמיד, אלא התעכב שעה נוספת בבית המדרש על לימודו. ממחרת יום הכפורים לא הלך כבר ר' מרדכי לעבודתו, אלא מיהר לעשות סוכתו,

בכדי שבערב חג הסוכות יהיה פנוי לגמרי בשביל קניית הד' מינים, וכאשר רק האיר השחר של ערב סוכות, מיהר למקוה לטבול לכבוד המאורע לצורך יום טוב, וכי בכל סוכות יגיע הוא לידי כך שיוכל לקנות לו לבד אתרוג? ומיד עם גמר שיעוריו ותפילת שחרית, טרם לכתו לביתו לטעום משהו, מיהר לחנותו של ר' חיים ראש הקהל, הסתכל על האתרוגים שברשותו, בחר לו לולב יפה עם הדסים משולשים והבטיחו לשוב בשביל האתרוג.

אהא! – תפסו ר' חיים בשרוולו – אכן בשביל זה עבדתם כל כך הרבה לפני יום טוב, בשביל האתרוג, מעשה נאה ר' מרדכי, באמת יפה! ר' מרדכי לא ענהו דבר, נפרד ממנו בידדות, כששחוק קל על פניו הלבנים, והבטיחו עוד פעם שתיכף יחזור לבחור לו אתרוג יפה, הדר. בפנים קורנות יצא ר' מרדכי מחנותו של ר' חיים כשבדו האחת הלולב, מאוגד כבר עם ההדסים וההושענות, כשלקראתו שני אנשים בלתי מוכרים, שמראה חזותם העיד כי אכן אנשי מעלה המה, לא היסס ר' מרדכי לרגע, ניגש אליהם והושיט להם את ידו ב"שלוש עליכם" רחב. האנשים הורים החזירו לו בעדינות "עליכם שלום", ואז פנה אליו הזקן שבהם משאלה צנועה, אשר היות ובאופן בלתי צפוי נקלעו לעיירה זו, לכן שואלים הם אותו, אם אפשרי הדבר שיהיו אצלו במשך חג הסוכות. הלב כאילו הפסיק מלדפוק אצלו לשמע הצעה זו, מוחו עבד במהירות מסחררת, והרי – הרבה לעצמו – אצטרך להבין בשביל שני האנשים האלו אוכל על החג כולו, ואז לא יישאר לי אפילו פרוטה אחת על האתרוג, ואת אומרת שכל עמלי ועמלי אשתי בחודש האחרון בגלל האתרוג – לשוא היה! ומאידך, איך זה אפשר לסרב לשני יהודים המבקשים לחוג אצלו, ומה גם, כפי הנראה אנשי מעלה המה ואולי תלמידי חכמים. !

כן, ענה ר' מרדכי אחרי רגעי דומיה, אבל האנשים, בראותם שינוי פניו ומחשבותיו המרובות אודות זה, חשבו כי אולי פגעו במקרה באחד שאין ביכולתו לארח שני אנשים, וכי רק בגלל אי יכולתו לטבר להם הוא מומינם – התחילו להתנצל לפניו ולבקש את סליחתו, ובאם קשה לו הרי ימצאו להם איש אחר שלא יצטרך בגללם. אבל ר' מרדכי שלנו, שוב לא הרפה מהם, לא כי, אלא אורחיו יהיו, בסוכה, ביחד עם האושפזין, יש ב"ה לאל ידו לכלכל בכבוד שני אורחים, שהרי לפני הימים הנוראים הקרה לו ה' פרנסה בריווח! אחרי ריבוי הפצרות הסכימו האורחים להתארח אצלו, אבל אף רגע לא יכול היה להסיח דעתו מהאתרוג, מבטו נפל כל העת על הלולב שבידו, לבו נצבט בקרבו. לו היה באים רק חצי שעה יותר מאוחר, רק חצי שעה!.. בקושי רב עלה בידו להבליג בעד צערו ההולך וגדול, לעצור בעד דמעותיו שחיפשו להם מקום בעינו העומדות להתפרץ דרכו החוצה, ולהראות לאורחיו פנים מסבירות – אם כי לא שמחות כל כך. בבואו הביתה, מיהר למטבח לספר לאשתו את אשר קרהו, אשתו נחמה אותו, כי סוף סוף אין זה אסון, שהרי הכסף לא נגזל ממנו חלילה, אלא במקום האתרוג יהיה לנו שני אורחים מהוגנים מסובים על שולחנו בסוכתו, ומה הרעש? מי יודע מה חשוב יותר בשמים? ובכלל, אי"ה לשנה הבאה, נתאמץ עוד יותר שבכל אופן יישאר לנו גם על אתרוג. היא הצהירה לפניו בחגיגות שהיא מוותרת בלב שלום על חלקה בכסף לטובת האורחים, אבל הוא מיהר להינחם, האתרוג, האתרוג מה יהיה עליו?

הוא רץ במהרה לחנותו של ר' חיים, סיפר לו את כל צערו וביקשו לבטל את הזמנתו, ר' חיים נד לו בראשו כמשתתף בצערו וניסה גם כן לנחמו, ובאותו הזמן שהתעכב בחנותו של ר' חיים, מיהרה אשתו לשוק, קנתה בשר ודגים בשביל האורחים שלה, והכינה צרכי סעודת יו"ט בכבוד גדול.

עם הכנס החג, התלבשו האורחים בבגדי חג ושלשתם צעדו באטיות לבית הכנסת, כאן סובבו כולם את האורחים, בברכות "שלוש עליכם", גם הרב ניגש אליהם, ובהיווכחו שאכן תלמידי חכמים הם, מיהר להתפלפל עמם בהלכות סוכה, לולב ואתרוג עיני כולם נפנו לעבר הפינה בה עומד הרב והתפלפל בהתלהבות עם אורחיו של ר' מרדכי.

משל ונמשל

"ולקחתם לכם ביום הראשון" – ראשון
לחשבון עונות

מעשה המובא במדרש: במדינה שהצטבר לה חוב גדול של מס למלך, שלח המלך כמה פעמים לגבותו, אך הם לא שלמו, כי היה החוב גדול. מה עשה המלך? אמר לבני פלטרין שלו: עמדו ונלך אליהם. עד שהם הולכים כברת דרך, שמעו זאת בני המדינה. מה עשו? התחילו גדולי המדינה יוצאים לקראת המלך, אמר להם מי אתם, אמרו לו בני מדינה פלונית אנו, אמר להם ומה אתם מבקשים, אמרו לו בבקשה ממך עשה עמנו חסד לפנים משורת הדין למחול לנו על החוב, כי אין בידינו מה ליתן. אמר להם: בשבילכם אני מוותר לכם על שליש מהחוב. המשיך המלך בדרך, והנה יצאו חיילי המדינה לקדמו, אמר להם מי אתם, אמרו לו בני המדינה פלונית, אנא אין לנו לשלם, בבקשה ממך תרחם עלינו, אמר להם: בשבילכם אני מניח עוד שליש. עד שהוא מהלך עוד, יצאו כל בני המדינה אליו גדולים וקטנים, אמר להם מה אתם מבקשים, אמרו לו: אדוננו המלך, אין לנו כוח ליתן מה שאנו חייבים לך, אמר להם: בשבילכם אני מניח הכל, אבל מכאן ואילך חשבון חדש הוא.

כך הוא הנמשל:

המלך – זה מלך מלכי המלכים הקב"ה ישתבח שמו, בני המדינה אלו ישראל שעשו עונות במשך השנה. בערב ראש השנה החסידים מתענים, והקב"ה מוחל שליש מעונותינו, ומראש השנה ועד יום הכפורים, הבינונים מתענים והקב"ה מוחל עוד שליש מעונותינו. וביום הכיפורים כל ישראל מתענים ומבקשים רחמים אנשים ונשים וטף, והקב"ה מוחל לנו הכל, שנאמר "כי ביום הזה יכפר עליכם וגו'", מה ישראל עושים, נוטלים לולביהם ביו"ט ראשון של סוכות, ומהללים ומקלסים לפני הקב"ה, והקב"ה מתרצה להם ומוחל להם, ואומר להם: הרי ויתרתי לכם את כל עונותיכם אבל מעכשיו הוא ראש חשבון, לכן כתוב: "ולקחתם לכם ביום הראשון" – ראשון לחשבון עונות...

(מדרש תנחומא פרשת אמור)

נדבת הר' דוד משה שמואל

לע"נ אביו הר"ר יוסף ב"ר זאב ז"ל

ואחיו הר"ר מרדכי ב"ר יוסף ז"ל

נלב"ע ט"ו תשרי תנצב"ה

בעיניים מלאי קנאה הסתכלו על ר' מרדכי שזכה לאורחים חשובים כאלה. והוא – רגע שמח, בראותו כי אכן תלמידי חכמים גדולים הם אורחיו, ורגע הצטער, בהעלותו את זכר האתרוג שהפסיד בגללם. ואכן היכול היה לספר לאלו שהסתכלו עליו במבטי קנאה, מה עלו לו האורחים האלו, ואיזה שכר יקר הוא שילם בעדם.

אחר התפילה צעד בגאון לביתו, כששני אורחיו החשובים משני צדדיו, פניהם קורנות ומשולהבות, ומיד עם הכנסם לסוכתו, תקפתם שמחה עילאית, בדבקות עצומה התחילו להזמין את האושפיון הק', ר' מרדכי עמד לו מן הצד כמבוש, הסתכל עליהם בעין חדה ובלבו החליט כי אכן לא רק תלמידי חכמים הם אורחיו אלא נראה גם צדיקים גדולים. האורחים בנוכחם לדעת, כי מארחו הנו אמנם איש כשר וירא שמים, אבל בכל זאת אינו בר אורין, לא התפלפל בדברי תורה, רק סיפרו לו אגדות חז"ל וסיפורי צדיקים שתוכנם הכללי היה התחזקות היהודי בה' ובתורתו וכו'. בפה פעור יושב לו ר' מרדכי, כשפניו קורנות ובולע כל מילה היוצאת מפייה, שכח לגמרי את האתרוג ואת צערו, כל עמלו כדאי היה לו בכדי לשבת עם אורחים כאלה ולשמע מהם את הסיפורים הנפלאים.

כשקם ר' מרדכי בבוקר כבר מצא את האורחים מתהלכים בסוכה אנא ואנא בשמחה עצומה, נו, ר' מרדכי – פנו אליו – אולי נלך למקוה, לטבול לכבוד יו"ט ומה גם שיש לנו מצות לולב, ר' מרדכי בשמעו את המילה "אתרוג" נשתנו פניו פתאום, ומלבו פרצה אנחה כבידה, האנשים השתוממו על זה, ופנו אליו ברוך: מה זה אתכם, למה חוויר פניכם? אנחה זו מה היא עושה בסוכה? באין ברירה הוכרח לספר להם את כל מה שעבר עליו, ושזאת היתה גם סיבת התעכבותו כמה רגעים טרם ענה להם שהיה אצלו. שני האורחים חיוקו אותו לבל יפול ברוחו, ואדרבה סימן מובהק הוא שכוונתו היתה באמת רצויה, וע"כ שלחו לו אורחים יהודים לסוכתו, וכו' וכו'. כשחזרו מהמקוה ניגש אחד לחבילתו, הוציא משם אתרוג יפה והדר והגישו לר' מרדכי, הנה ר' מרדכי, קחו לכם אתרוג במתנה גמורה – פנה אליו – ותראו מה זה השגחה פרטית, בעצם, אין דרכינו להגיד למישהו שברצוננו לסעוד אצלו, ומחכים אנו בבית המדרש עד שמישהו קורא אותנו, אבל אתמול בבוקר, תיכף בואנו העירה פגשנו בכם, משום מה התחשק לנו דוקא לחוג אצלכם, ואכן, עכשיו רואים אנו בשביל מה, להראות לכם את השגחתו יתברך, ואיך שצריכים להתחזק באמונה בו!

ר' מרדכי לקח את האתרוג והסתכל בו מכל צדדיו, הדר באמת, פתאום נזכר שאתמול, מרוב צער, שכח להחזיר לר' חיים את הלולב המאוגד, ואכן, האין זה השגחה פרטית, כי בשביל מה לו לולב כשאין לו אתרוג – וזרם דמעות התחיל לזרום מעיניו התמהות. כשנגע קמעא, החזיר להם את אתרוגם, אחום בשתי ידיו, ובקול חנוק פנה אליהם: אחי, צודקים אתם ממני, אכן חסרה בי האמונה בה', כי לולא זאת מה הצער על שזכיתי לשני אורחים כמוותכם, כן, כן, יכול להיות יהודי ארבעים שנה, וחמישים שנה, לדקדק על קלה כחמורה – ובכל זאת תחסר לו קצת האמונה והבטחון בה', כן, כן, צודקים אתם! גם בקיום מצותיו יתברך צריכים אמונה, כי לולא היא – מאיפה יש לך בכלל כח לקיים המצוות. אחר הוסיף: אבל לא, לא אקח מאתכם את האתרוג רק בשבילי, לא ולא! אדרבה, גם הלולב שלי אתן לכם, בשביל שלשתנו יהיה! ובשמחה רבה ברכו שלשתם "על נטילת לולב"

צ'ין אדם לחברו

הכנסת אורחים בשמחה

הרה"ק רבי מרדכי מנדבורנא זיע"א (יומא דהילולא ט"ו תשרי) היה מפורסם כאוהב ישראל גדול ומכניס אורחים עצום. מעשה ונקלע יהודי אחד מאוחר בלילה לעירו של רבי מרדכי'לע ובא לבקש אכסניה בביתו של הרבי. והיות שהשעה היתה מאוחרת מאד הגבאי כבר לא היה שם. הצדיק בעצמו קיבל את פני האורח והציע לו מיטה, וישאלוהו אם הוא רעב ורוצה לאכול? האורח השיב בחיוב שרצונו לאכול. וילך הרבי וביא לו לחם וחמאה, הנוהג בימים ההם היה לאפות לחם בבית, ודרכם היה לעשות לחם גדול מאד, שהיה מספיק למשפחה שלימה לכמה ימים. ולחם כזה הגיש לו הרבי, וכדי שיערב לו אכילתו באכלו כל כך מאוחר שהיה כבר בשעה שנים בלילה, לא רצה להשאירו לבדו, לכן התיישב הצדיק אצלו להיות לו לצוותא. כשהאורח סיים לאכול את הפרוסה הגדולה שהיתה די והותר לכמה ימים, שאלו הרבי אם ירצה עוד פרוסה אחת? השיב הן, וימחר הרבי ויגיש לו בשמחה ובמאור פנים. בסיימו לאכול את הפרוסה השניה שאלו הרבי שוב אם רוצה עוד? והלה השיב כן, אוכל עוד, וכך אכל עוד ועוד עד שכמעט וגמר את כל הלחם, דבר שהיה חוץ לדרך הטבע שאדם אחד יכול לאכול כל כך הרבה. כאשר שאלו הצדיק שוב אם ירצה עוד לאכול? השיב ואמר: לא, יותר כבר לא נכנס בקרבי.

ויפנה רבי מרדכי'לע אל האיש ויאמר לו במחילת כבודך, ברצוני לשאול אותך האם תמיד אתה אוכל כל כך הרבה? אמר לו האורח: האמת לא אכחד מכבודו כי אין זה מדרכי כלל, אך כשראיתי איך שהרבי זורח וזוהר משמחה, ורווה נחת וחדווה על כל

טעימה וטעימה שאני טועם, גמרתי בנפשי לגרום לו הנאה זו, ולכן אכלתי במסירות נפש ממש, לא היה באפשרותי לאכול יותר. כאן רואים מעלת שניהם גם של הרבי וגם של היהודי הפשוט.

הצדקה הוא הנוי סוכה

בערב סוכות היה הרה"ק רבי חיים מצאנו זיע"א מחלק הרבה צדקה יותר מהרגיל, פעם בערב סוכות אמר כי הוא צריך אלפיים רובל, הלכו בניו ולוו אצל הגבירים אלפיים רובל והביאו לאביהם, אשר חילק אותם מיד לעניים, בליל החג נכנס לסוכה ואמר: העולם נוהגים לייפות ולנאות את הסוכה בכל מיני פאר והדר, ואנכי לא כן עמדי, הצדקה – זהו הנוי סוכה שלי, הוא פארה והוא הדרה של הסוכה.

והדרת פני זקן

מספרים שערב סוכות אחד, הגיע הרה"ק רבי אריה לוי זיע"א למאה שערים, ונכנס לאחת החנויות שעברה הסבה לסוכות, ובמקום ספרים, מוכרים ארבעת המינים. ביקש הצדיק מהמוכר לקנות אתרוג, המוכר מסר לו אתרוג, וללא בדיקה הכניס אותו למעיל הארוך שלבש, שילם ויצא החוצה. יהודי חשוב שראה את הדבר, התפלא מאוד, ניגש לר' אריה שהכיר אותו, ואמר לו: כל צעיר פה בודק את האתרוג בזוכית מגדלת, ואתה הצדיק והתלמיד חכם, הכנסת את זה לכיס המעיל ללא בדיקה? אמר לו ר' אריה לוי: יש שני הידורים שכתובים בתורה: אחד "והדרת פני זקן" ואחד "פרי עץ הדר", ויהודים מוכנים להוציא על זה הרבה כסף, וזה יפה מאוד. אני לקחתי על עצמי את ההידור של "והדרת פני זקן", ואני ממחרת מכאן לבית החולים למצורעים בטלביה, ושם אני מהדר את "והדרת פני זקן" ואני לקחתי על עצמי את זה, ואני מקווה שאני עושה את זה באמת ובאמונה.

הילולא דצדקיא

יום שני י"ד תשרי

הרה"ק רבי ישראל ב"ר שבתי מקאנוץ (תקע"ה)

יום שלישי ט"ו תשרי

יעקב אבינו

הרה"ק רבי מרדכי מנדבורנא ב"ר ישכר בער (תרנ"ו)

יום רביעי ט"ז תשרי

הרה"ק רבי שמעון מירוסלב ב"ר ישראל (תרנ"ו)

הרה"ק רבי צבי הירש ב"ר שלמה שפירא (דרכי תשובה – תרע"ו)

יום חמישי י"ח תשרי

הרה"ק רבי משולם איגרא ב"ר שמשון (אב"ד פרעסבורג – תקס"ב)

הרה"ק רבי נחמן ב"ר שמחה מברסלב (תקע"א)

יום שישי י"ט תשרי

הגה"ק רבי אליהו ב"ר שלמה זלמן (הגאון מוילנא – תקנ"ח)

הרה"ק רבי יעקב יצחק ב"ר אשר (היהודי הקדוש – תקע"ד)

הגה"ק רבי אליעזר (יחזקאל) ב"ר יצחק פאפו (פלא יועץ – תקפ"ד)

הרה"ק רבי יצחק אייזיק מלענטשנא (תלמיד החוזה הק' – תקפ"ט)

שבת קודש כ' תשרי

הרה"ק רבי אברהם יהושע העשל ב"ר יעקב (רבי העשל מקראקא – תכ"ד)

יום ראשון כ"א תשרי

הרה"ק רבי מנחם מענדל ב"ר אליעזר מפרימישלאן (תלמיד הבעש"ט – תקל"א)

הרה"ק רבי דוד משה מטשורטקוב ב"ר ישראל מרוזין (תרס"ד)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

מצווה הלכות

מאת הרה"ק נטילת הכהן רבינו של"ט"א
מח"ס "ב"מ אור"ח" רפרס"ק ח"מ הדר"ק על המצוות.

קדושת הסוכה

(א) לא ישטח בסוכה בגדים מכובסים כדי לייבשן. (שו"ת לב חיים ח"ג סימן ק"מ)
(ב) אסור להשתמש בנוי סוכה, כל ימי החג. (שו"ע או"ח סימן תרל"ח סעיף ב')
(ג) אסור להנות מעצי הסוכה בחג, כגון ליטול מהם קיסם לחצוץ בו שיניו, אבל מותר לסמוך עצמו על עצי הסוכה. (שו"ע או"ח סימן תרל"ח סעיף א' ובמשנה ברורה שם ס"ק ד')
(ד) גם אחרי סוכות אסור לדרוך על דפנות הסוכה והסכך, או לזרוקם בבזיון. (משנה ברורה שם ס"ק כ"ד)
(ה) נכון שלא לזרוק לאשפה את נוי הסוכה אף לאחר החג, ואם עוטפם היטב בשקית יכול להניחם כך באשפה. (גנוי הקודש, להגאון רבי יחזקאל פיינהדלר שליט"א, פרק י"ח, סעיף י"א)

קרית קרעטשניף רחובות
טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות דפוס פוסטר

דפוס אישי מקצועי

08-8422112 ההגנה 54 רחובות

P6422112@gmail.com

לע"נ הרה"ק רבי מרדכי מנדבורנא זיע"א
ב"ר ישכר בער זיע"א
נלב"ע י"ט ראשון של חג הסוכות
תנצב"ה